

❖ عنوان پژوهش: تبعات اجرای سیاست‌های کلان کشور (هدفمند کردن یارانه‌ها، آزادسازی ارز دارو، طرح تحول سلامت، پزشک خانواده) بر هزینه‌های بخش درمان سازمان تامین اجتماعی و ارائه راهکارهای مدیریت و جبران آنها		
❖ نوع پژوهش:		
کاربردی ✓	بنیادی □	توسعه‌ای □
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:		
طرح پژوهشی ✓	گزارش کارشناسی □	سند سیاستگذاری □

لازم به ذکر است در چارچوب پژوهشی موسسه عالی پژوهش‌های اجتماعی، منظور از طرح پژوهشی، سند سیاستگذاری و گزارش کارشناسی به شرح ذیل است:

«طرح پژوهشی»

طرح پژوهشی یکی از انواع قالب‌های تولید علمی محسوب می‌شود که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود.

«سند سیاست‌گذاری»

«سند سیاست‌گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سؤال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست‌گذاری، افراد خیره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود: بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی» خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارائه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد. بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست‌گذاری» نامیده می‌شود. بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارائه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست‌گذاری» نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارائه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص مورد نظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا حداکثر طی ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارائه شده تهیه و ارائه نماید.

«تعریف سطح خرد/متوسط/کلان»

طرح خرد- طرحی است که از حیث مبلغ سه برابر حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح متوسط- طرحی است که از حیث مبلغ از معاملات خرد فراتر بوده و حداکثر ده برابر سقف حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح کلان- طرحی است که از حیث مبلغ از سقف معاملات متوسط فراتر باشد.

❖ توصیف و بیان مسئله:

سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگترین سازمان بیمه‌گر کشور در حوزه درمان و دومین ارائه‌دهنده خدمات درمانی، مستقیماً در معرض تبعات اجرای سیاست‌ها و طرح‌های اصلاحی کلان نظام سلامت می‌باشد. هرچند این سیاست‌ها در پاسخ به نیازهای روز اتخاذ می‌شوند اما بعضاً بار مالی آن بر سازمان تأمین اجتماعی مغفول مانده و از آنجایی که ماهیت سازمان تأمین اجتماعی ماهیت مستقلی بوده و مبتنی بر منابع و مصارف است، اجرای این برنامه‌ها، چالش‌های جدی در خصوص حفظ پایداری مالی را بر سازمان تحمیل می‌کنند. اجرای برنامه‌ها از دو بعد بر سازمان تأثیر دارند: تأثیر بر جریان منابع و تأثیر بر جریان مصارف سازمان. اما از آنجا که حوزه درمان عمده‌تأ ماهیت مصرفی دارد هرگونه برنامه جدیدی در حوزه نظام سلامت کشور به شدت بخش مصارف درمانی سازمان را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

بدون شک عدم توجه نهادهای تصمیم‌گیر و سیاستگذار در نظام سلامت کشور به حفظ پایداری مالی و تعادل منابع و مصارف صندوق‌های بیمه‌ای درمان، از جمله سازمان تأمین اجتماعی و اجرای طرح‌های کلان بدون در نظر گرفتن اصول مبانی اکچوئریال تبعات و خسارات جبران‌ناپذیری بر تعادل منابع و مصارف حوزه درمان صندوق‌ها وارد می‌کند و موجب ایجاد بحران در این صندوق / سازمان‌ها می‌شود. طبیعی است هرگونه بحران در سازمان تأمین اجتماعی، به لحاظ حجم و گستردگی خدمات و تعهدات از یک‌سو و جمعیت تحت پوشش اعم از بیمه‌شده و مستمری‌بگیر اصلی و تبعی از سوی دیگر و همچنین گستردگی مراکز درمانی طرف قرارداد، تأثیری بنیادی بر نظام اقتصادی کلان کشور خواهد داشت و در نهایت هرگونه آسیب به حوزه کلان اقتصاد کشور، خسارت‌های جبران‌ناپذیری به متغیرهای کلان کشور از جمله اشتغال و سلامت مردم تحمیل خواهد کرد.

در سال‌های اخیر طرح‌های مختلفی در نظام سلامت کشور در راستای مواجهه با چالش‌های حوزه بهداشت و درمان طراحی و اجرا شده است از جمله طرح تحول سلامت، طرح دارویار، یز شک خانواده و ... که بخش درمان سازمان تأمین اجتماعی را به شدت تحت تأثیر خود قرار داده است و بی‌تردید سازمان تأمین اجتماعی بدون درک صحیح از میزان و اندازه بار تحمیل شده از این طرح‌ها قادر به فعالیت نیست. لذا این پژوهش بر آن است که با شناسایی و نحوه اثرگذاری سیاست‌های کلان اجرا شده در نظام سلامت کشور بر سازمان تأمین اجتماعی، میزان تأثیر اجرای این طرح‌ها بر هزینه‌های بخش درمان سازمان محاسبه شود.

❖ اهداف مورد نظر برای تحقیق:

◀ هدف اصلی

تبعات اجرای سیاست‌های کلان کشور (هدفمند کردن یارانه‌ها، آزادسازی ارز دارو، طرح تحول سلامت، پزشک خانواده و ...) بر هزینه‌های بخش درمان سازمان تامین اجتماعی و ارائه راهکارهای مدیریت و جبران آنها

◀ اهداف فرعی

- ۱- شناسایی برنامه‌ها و سیاست‌های کلان اجرا شده در نظام سلامت کشور در ۱۰ سال اخیر و نقش سازمان تامین اجتماعی در طراحی و اجرای سیاست‌های کلان اجرا شده در نظام سلامت کشور
- ۳- تاثیر اجرای هر کدام از سیاست‌ها بر منابع و مصارف بخش درمان سازمان تامین اجتماعی
- ۴- آسیب‌شناسی هر یک از سیاست‌های اجرا شده (طراحی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت)
- ۵- ارائه راهکارهای سیاستی برای مدیریت سیاست‌های اجرا شده در سازمان تامین اجتماعی

❖ زمینه‌های استفاده و کاربرد نتایج تحقیق (کاربست آن در سازمان تامین اجتماعی یا حوزه رفاه و تامین اجتماعی):

نتایج این طرح می‌تواند اطلاعات مناسبی برای سازمان تامین اجتماعی که چه راهبردها و راهکارهای در قبال مدیریت اجرای سیاست‌های کلان کشور داشته باشند به همراه داشته باشد.

❖ محدوده مکانی و محدوده زمانی

- کل کشور

- ۱۳۹۲ الی ۱۴۰۲

❖ شرح خدمات مورد انتظار:

- ۱- شناسایی برنامه‌ها و سیاست‌های کلان اجرا شده و اهداف و ابعاد اجرایی هر کدام
- ۲- بررسی نقش سازمان تامین اجتماعی در طراحی و اجرای سیاست‌های کلان اجرا شده
- ۳- بررسی تاثیر اجرای هر کدام از سیاست‌ها بر هزینه‌های درمان سازمان تامین اجتماعی
- ۴- آسیب‌شناسی هر یک از سیاست‌های اجرا شده و ارائه راهکارهای سیاستی برای مدیریت سیاست‌های اجرا

کد سند:
شماره ویرایش:

شده در سازمان تامین اجتماعی
❖ خروجی های موردانتظار : ۱- گزارش کارشناسی ۲- سند سیاستی ۳- مقاله
❖ محدودیت ها و موانع احتمالی پیش رو: ۱- دستیابی به داده ها جهت سنجش تاثیر سیاستها بر منابع و مصارف درمان سازمان تامین اجتماعی
❖ مدت زمان حدودی اجرای پروژه (ماه): ۱۲ ماه
❖ سطح مورد نظر برای اجرای طرح: خرد ☐ متوسط ☒ کلان ☐